

Василь БЕРНАТОВИЧ
студент факультету банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Іващук О.О.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На сьогоднішній день, розвиток світової економіки характеризується процесами економічної інтеграції та глобалізації, що зумовлюють поживлення міжнародних відносин у фінансовому середовищі.

Значний внесок у дослідженні питання функціонування банківської системи в умовах фінансової глобалізації зробили сучасні західні економісти: Р. Мертен, Г. Марковіц, Ю. Фома, І. Фішер. Серед вітчизняних економістів дослідженням функціонування банківської системи України в умовах близьких до міжнародних стандартів займалися: В. Андрущенко, О. Дзюблюк, В. Будкін, О. Гаврилюк, В. Новицький, О. Рогач, С. Юрій та багато інших.

Глобалізаційні процеси у всіх без виключення сферах суспільного життя поступово охоплюють всі регіони світу, при цьому економічна глобалізація стає головним фактором розвитку світової економіки. Однак, виходячи з аналізу статистичних показників розвитку міжнародних економічних відносин на протязі ХХ та початку ХХІ століття, можна дійти висновку, що економічна глобалізація не є принципово новим явищем для людства і значною мірою сучасні глобалізаційні процеси призводять до повернення ліберального режиму зовнішньоекономічної діяльності [4].

Інтеграція України в міжнародну економіку – це доволі тяжкий і тривалий процес, але, незважаючи ні на що, це – об'єктивна необхідність. Інтеграційні процеси повинні пронизувати національну економіку на всіх її рівнях, особливо банківський сектор, як складову частину економіки – її кровеносну систему. Отже, в залежності від ступеню розвитку банківського сектора формуються нові ринкові відносини. Темпи інтернаціоналізації банківської діяльності в Україні багато в чому залежить як від змін в самій банківській системі, так і від перетворень економіки в цілому. Інтеграція вітчизняної економіки в світове господарство відкриває доступ національному банківському капіталу на світовий фінансовий ринок, дозволяє зробити більш привабливим інвестиційний клімат у країні що в кінцевому підсумку дозволяє вивести економіку з глибокої кризи.

Майже протягом всього періоду, починаючи з 2006 року спостерігається позитивна тенденція щодо присутності іноземного капіталу в банківській системі України. Проте в період світової кризи дещо призупинились темпи інвестиційної експансії з-за кордону. За даними Національного банку України станом на 01.01.2015 рік кількість банків з іноземним капіталом в Україні складає 51 установи, при чому 19 з них – це банки з 100% іноземним капіталом. Частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків сягає 32,5% [1].

Аналіз діяльності іноземних банків, а також оцінка їхнього впливу, який вони здійснюють на економіку, показав, що цей вплив може мати як позитивні, так і негативні чинники. До позитивних чинників можна віднести:

- розширення участі іноземних банків у трансформаційній економіці веде до збільшення масштабів перерозподілу фінансових ресурсів через банківську сферу і підвищення показників, що характеризують ці масштаби (відношення банківських активів, кредитів і депозитів до ВВП) [3; 5];

- іноземні банки сприяють стабілізації банківської системи, підвищенню її стійкості в кризових ситуаціях. Значна частина коштів вкладників і вкладень у фінансовий ринок під час кризи не залишає країну, а осідає на рахунках іноземних банків, що користуються високою довірою у клієнтів;

- посилення міжбанківської конкуренції і демонополізація банківського середовища, що відбувається внаслідок збільшення числа гравців на ринку банківських послуг.

У той же час, поряд з даними перевагами, діяльність іноземних банків має ряд відчутних недоліків, серед яких такі як:

- відсутні ознаки того, що іноземні банки відрізняються більшою здатністю акумулювати приватні заощадження, ніж національні кредитні організації, хоча теоретично, у силу більш високої довіри до них населення, вони мають більше можливостей залучати кошти населення і приватних організацій [2];

- не виявлена також залежність між збільшенням частки іноземних банків і зміною реальних процентних ставок по банківських вкладах, що в основному визначаються макроекономічними факторами і впливом найбільших національних банків;

- діяльність філій іноземних банків може створювати додаткові ризики для банківської системи, серед основних слід виділити ризик банкрутства материнського банку, ризик спекулятивної діяльності, політичний ризик [6].

Надмірне залучення фінансових ресурсів на зовнішньому ринку призводить до зростання заборгованості банків, а, отже, посилюється вразливість економіки до дії зовнішніх кризових процесів. Проте залучення іноземного капіталу у вітчизняний банківський сектор стимулює процес економічного зростання, виробництва конкурентоспроможних продуктів, сприяє наповненню бюджету та створенню нових робочих місць.

Взявши до уваги все вище сказане, можна зробити висновок, що нам потрібно проаналізувати та адаптувати досвід інших країн, банківські системи яких уже пройшли етап залучення іноземного капіталу, згідно з можливостями до цього вітчизняної економіки та її особливостей, а також ефективно використовувати ресурсний потенціал та переваги у веденні бізнесу іноземних банківських установ як за кордоном, так і на українському ринку для того, щоб забезпечити вітчизняній банківській системі конкурентоспроможність на міжнародному рівні.

Список літератури:

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Дзюблюк О. Глобалізаційні процеси та участь іноземного капіталу у розвитку вітчизняної банківської системи / О.Дзюблюк // Банківська справа. – 2008. – №2. – С.37-45.
3. Івасів І. Вплив іноземних банків на банківську систему України [Текст] / І. Івасів, Р. Корнилюк // Вісник НБУ. – 2011. – №10. – С. 84-91.
4. Лукашевич В. М. Глобалістика. – Львів: Новий світ-2000, 2004. – 227с.
4. Павлюк К. В. Діяльність іноземних комерційних банків в Україні: тенденції та проблеми [Текст] / К. В. Павлюк, В. А. Кажан // Фінанси України. – 2010. – № 6. – С. 143-150.
5. Линенко А.В. Вплив іноземного капіталу на функціонування банківської системи України / А.В. Линенко, Ю.Ю. Ренгевич // Вісник Запорізького національного університету. – 2011. – № 1 (9). – С. 235-241.